

Nr 373.

Godkänd av första kammaren den 12 juni 1918.

Godkänd av andra kammaren den 12 juni 1918.

*Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:t
proposition angående driftkostnader under år 1919 för
statens domäner.*

(Jordbruksutskottets utlåtande nr 128.)

Till Konungen.

I en till riksdagen den 30 april 1918 avlåten proposition, nr 399, har Eders Kungl. Maj:t under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen att

dels godkänna de av chefen för jordbruksdepartementet framlagda förslagen till avlöningsstater för domänstyrelsen och för skogsstatens ordinarie personal, att tillämpas från och med år 1919;

dels förklara, att de villkor och bestämmelser, som äro stadgade för åtnjutande av de i nu gällande stater för domänstyrelsen och för skogsstatens ordinarie personal upptagna avlöningsförmåner, skola vara gällande även i fråga om avlöningar till samtliga ordinarie befattningshavare å vederbörande nya stat, dock med de av departementschefen tillstyrkta förklaringar och tillägg;

dels förklara, att en var, som med eller efter den 1 januari 1919 tillträder ordinarie befattning i domänstyrelsen eller skogsstaten, skall vara pliktig att underkasta sig de sålunda tillstyrkta villkoren och be-

stämmelelserna, samt att de förutvarande innehavare av ordinarie befattningar i nämnda styrelse eller inom skogsstaten, vilka icke före den 1 december 1918 anmäla, att de vilja övergå till vederbörande nya avlöningsstat och underkasta sig de för avlöningens åtnjutande stadgade villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem enligt dittills gällande avlöningsstat tillkommande avlöningsförmåner ävensom, i den mån ej annat föranledes av bestämmelserna i lagen angående civila tjänst innehavares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem;

dels, med godkännande av de utav departementschefen i statsrådsprotokollet gjorda beräkningar, såsom driftkostnader under år 1919 för statens domäner förslagsvis uppföra ett belopp av 23,500,000 kronor, att utgå av domänfondens avkastning;

dels ock medgiva, att arvodestillökning med 400 kronor för helt år räknat må under år 1918 av domänfondens avkastning utgå till en var skogstaxator och extra skogsingenjör ävensom sådan assistent, vilken enligt de bestämmelser, som gällde före ikraftträdandet av den vid 1917 års riksdag beslutade ändringen i rese- och traktamentsersättning till skogsstatens personal, skulle ägt åtnjuta särskilt dagtraktamente av 6 kronor.

Såsom driftkostnader för statens domäner under år 1918 har 1917 års riksdag förslagsvis uppfört ett belopp av 16,730,000 kronor att utgå av domänfondens avkastning.

Till grund för detta beslut lades följande beräkningar:

I. Kostnader för domänstyrelsen:

avlöningsstat för styrelsen	kronor	186,800	
extra skogsbyrå hos styrelsen	»	15,300	
ålderstillägg åt styrelsens personal	»	12,000	
pensionering av styrelsens personal	»	2,300	
anställande av extra amanuenser och biträden hos styrelsen samt renskrivning m. m.	»	9,600	
styrelsens expenser	»	18,000	
rese- och traktamentsersättning åt styrelsens personal	»	6,000	
tryckningskostnader för styrelsen	»	9,500	259,500

II. Kostnader för statens skogsdomäner:

skogsstatens ordinarie personal	kronor	1,480,350
ålderstillägg åt skogsstatens personal	»	125,000

pensionering av skogsstatens personal	kronor	65,000	
tillfällig löneförbättring	»	180,000	
reseersättningar	»	725,950	
ersättning för expeditionslokal	»	35,100	
förnyelsefond för återväxtkostnader	»	1,750,000	
egentliga förvaltningskostnader	»	11,708,600	
	kronor	16,070,000.	

Avgår

a) ordinarie anslag för tillsyn å enskildas skogar i lappmar- kerna och Särna socken med Idre kapellag	kronor	200,000	
b) ordinarie anslag för tillsyn å enskildas skogar i Väster- bottens och Norrbottens läns kustland	»	130,000	
c) extra anslag för sistnämnda ändamål	»	80,000	410,000
			15,660,000

III. Kostnader för statens jordbruksdomäner:

avlönning åt domänintendenter	kronor	35,500	
resekostnader vid domänförvaltningen	»	45,000	
övriga med förvaltningen av jordbruks- domänerna förenade kostnader	»	100,000	180,500

IV. Krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1917	630,000
Summa kronor	16,730,000.

Enligt Kungl. Maj:ts i nu förevarande proposition gjorda framställning skulle driftkostnaderna för förvaltningen av statens domäner under år 1919 komma att beräknas på följande sätt:

I. Kostnader för domänstyrelsen:

avlöningsstat för styrelsen	kronor	216,400
extra byråer hos styrelsen	»	33,900
extra notarie å domänfiskalskontoret	»	3,900
ålderstillägg åt styrelsens personal	»	13,000
pensionering av styrelsens personal	»	2,300

anställande av extra amanuenser och biträden hos styrelsen samt renskrivning m. m.	kronor	11,000	
postbefordringsavgifter	»	60,000	
styrelsens expenser	»	25,000	
rese- och traktamentsersättning åt styrelsens personal	»	6,000	
tryckningskostnader för styrelsen	»	9,500	381,000

II. Kostnader för statens skogsdomäner :

skogsstatens ordinarie personal.....	kronor	2,290,000	
» extra »	»	685,000	
ålderstillägg åt skogsstatens personal ...	»	150,000	
pensionering av skogsstatens personal ...	»	65,000	
reseersättningar	»	1,300,000	
ersättning för expeditionslokal	»	38,100	
förnyelsefond för återväxtkostnader	»	2,350,000	
egentliga förvaltningskostnader	»	14,327,200	
	kronor	21,205,300	

Avgär

a) ordinarie anslag för tillsyn å enskildas skogar i lappmarkerna och Särna socken med Idre kapellag	kronor	200,000	
b) ordinarie anslag för tillsyn å enskildas skogar i Västerbottens och Norrbottens läns kustland	»	130,000	
c) extra anslag för sistnämnda ändamål	»	80,000	410,000
			20,795,300

III. Kostnader för statens jordbruksdomäner :

avlöning åt domänintendenter	kronor	53,700	
resekostnader vid domämförvaltningen	»	70,000	
övriga med förvaltningen av jordbruksdomänerna förenade kostnader	»	100,000	223,700
IV. Krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1919			2,100,000

Summa kronor 23,500,000.

I statsverkspropositionen hava dessa driftkostnader beräknats till allenast 23,000,000 kronor. Den nu inträdda ökningen av 500,000 kronor är uteslutande beroende av de av riksdagen vidtagna ändringarna i de av Kungl. Maj:t föreslagna reglerna för krigstidstilläggs och krigstidshjälps utgående, på grund av vilka riksdagen ansett dessa kostnader vad statens domäners fond angår böra för år 1918 höjas, vilket, nu ansetts böra iakttagas även för år 1919. Oaktat den nu av Kungl. Maj:t beräknade höjningen i dessa kostnader uppgår till 700,000 kronor utöver vad som beräknats i propositionen nr 10, har dock den totala ökningen i driftkostnadsberäkningen kunnat begränsas till 500,000 kronor, eller det belopp, varmed enligt riksdagens beräkning utgifterna för krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1918 skulle komma att ökas på grund av riksdagens beslut.

Av de sålunda meddelade tabläerna framgår, att för år 1919 ifrågasättes en ökning, utöver vad för innevarande år beräknats, av driftkostnaderna för statens domäner med tillsammans 6,770,000 kronor.

Förändringarna i de olika anslagsposterna kunna sammanfattas sålunda.

I. Kostnader för domänstyrelsen:

	Ökning	Minskning
å posten: avlöningsstat för styrelsen	29,600	—
» » extra byråer hos styrelsen		
(ny)..... kronor 33,900		
varav emellertid » 15,300		
förut uppförts under rubriken		
extra skogsbyrå hos styrelsen »	18,600	—
» » extra notarie å domänfiskals-		
kontoret (ny)	3,900	—
» » ålderstillägg åt styrelsens personal »	1,000	—
» » anställande av extra amanuenser		
och biträden hos styrelsen samt		
renskrivning m. m. »	1,400	—
» » postbefordringsavgifter (ny)..... »	60,000	—
» » styrelsens expenser	7,000	—
Summa kronor	121,500	—

II. Kostnader för statens skogsdomäner:

	Ökning	Minskning
å posten: skogsstatens ordinarie personal ...: kronor	809,650	—
» » » extra » (ny) »	685,000	—
» » ålderstillägg åt skogsstatens personal »	25,000	—
» » tillfällig löneförbättring	—	180,000
» » reseersättningar	574,050	—
» » ersättning för expeditionslokal	3,000	—
» » förnyelsefond för återväxtkostnader »	600,000	—
» » egentliga förvaltningskostnader ... »	2,618,600	—

III. Kostnader för statens jordbruksdomäner:

	Ökning	Minskning
å posten: avlöning åt domänintendenter kronor	18,200	—
» » resekostnader vid domänförvaltningen	25,000	—

IV. Krigstidstillägg och krigstidshjälp:

	Ökning	Minskning
för år 1919	1,470,000	—
Summa kronor	6,950,000	180,000

Ökningen sålunda $6,950,000 - 180,000 = 6,770,000$ kronor.

I skrivelse den 21 september 1917 har nu domänstyrelsen framlagt förslag rörande driftkostnaderna för statens domäner för år 1919. I detta förslag har styrelsen i åtskilliga hänseenden hänfört sig till ett av styrelsen den 25 april 1917 avgivet utlåtande angående delar av den norrländska skogsvårdskommitténs betänkande den 16 mars 1912 och i anledning av de skogssakkunnigas för södra Sverige betänkande den 17 december 1915, vilket utlåtande blivit befordrat till trycket i en mindre upplaga. Dessa handlingar hava jämte vissa andra inkomna framställningar varit remitterade till 1915 års kommission för gemensamma avlöningsbestämmelser vid kommunikationsverken m. fl. verk. Denna kommission har den 20 mars 1918 avgivit ett såsom I betecknat betänkande angående löneförhållandena vid åtskilliga verk och tjänstemannakårer, bland dem domänstyrelsen och dess underlydande personal. Även detta betänkande har blivit tryckt. Över de i detsamma framställda förslag beträffande domänstyrelsen och skogsstaten hava infordrade utlåtanden avgivits av vederbörande, varvid domänstyrelsen till alla delar biträtt lönekommissionens förslag.

I. Kostnader för domänstyrelsen.

Den nu gällande staten för domänstyrelsen fastställdes av riksdagen år 1908, varefter ändringar i och tillägg till densamma skett åren 1911, 1912, 1913, 1915 och 1917, så att den numera har följande utseende:

	K r o n o r				
	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-till-lägg	Summa	
Generaldirektören och chefen	7,000	3,000	1,000	11,000	
1 byråchef	5,000	2,500	600	8,100	Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
5 byråchefer	25,000	12,500	3,000	40,500	
1 ombudsman och fiskal	3,600	1,800	400	5,800	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 1:a gradens tjänsteman	2,200	1,500	300	4,000	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
9 1:a gradens tjänstemän	19,800	13,500	2,700	36,000	
1 kvinnligt biträde av andra lönegraden	900	550	150	1,600	Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kronor och efter 10 år med ytterligare 200 kronor.
4 kvinnliga biträden av andra lönegraden	3,600	2,200	600	6,400	
1 kvinnligt biträde av första lönegraden	700	350	150	1,200	
10 kvinnliga biträden av första lönegraden	7,000	3,500	1,500	12,000	
1 förste vaktmästare	900	450	150	1,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 vaktmästare	700	350	150	1,200	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.
1 "	700	350	150	1,200	
Till arvoden åt amanuenser och biträden samt för byggnadsplaners granskning, flitpenningar åt extra tjänstemän och extra vaktmästare samt vikariatsersättning	—	—	—	56,300	
Summa kronor	—	—	—	186,800	

Anm. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå ävensom å lönen avdragas 100 kronor årligen.

Beträffande kostnaderna för domänstyrelsen har departementschefen till berörda statsrådsprotokoll för egen del anfört följande:

»Vad i de särskilda betänkandena anförts i fråga om önskvärdheten av decentralisation beträffande en del av de ärenden, som nu handläggas av domänstyrelsen, finner jag vara särdeles beaktansvärt. Dock torde en sådan decentralisation endast i viss, begränsad omfattning nu låta sig genomföras. Såsom domänstyrelsen framhållit tarvar frågan om inrättande av distriktsstyrelser, vilka skulle från domänstyrelsen övertaga vissa ärendesgrupper, ytterligare utredning, och sådana styrelser kunna i allt fall på grund av personalbrist inom skogsstaten icke ännu på en tid tänkas komma till stånd. Med den starka ökning, som domänstyrelsens arbetsmängd under senare tid företett och som säkerligen kommer att på grund av den ökade intensiteten i skogsskötseln och av andra samverkande anledningar fortfara, framstår det därför såsom oundgängligt, att styrelsens arbetskrafter ökas och isynnerhet att lättnad beredes chefen i de honom åliggande göromålen.

För ökande av styrelsens arbetskrafter har i första rummet ifrågasatts inrättandet av nya byråer. I likhet med domänstyrelsen anser jag emellertid förslagen om inrättande av en affärsbyrå och en byrå för de ecklesiastiska skogarna, vilka förslag sammanhånga med utredningar, som ännu pågå, icke nu böra föranleda någon åtgärd.

Däremot finner jag inrättandet av en skogsindelningsbyrå, vilket, ehuru med annan benämning å byrån, föreslagits av norrländska skogsvårdskommittén och som tillstyrkts av domänstyrelsen, vara av behovet påkallat. De ärenden, som skulle tillkomma denna byrå, äro av den speciella beskaffenhet, att de utan olägenhet kunna avskiljas från de övriga skogsbyråernas ärendesgrupper, och därigenom skulle såväl önskvärd lättnad beredas dessa byråer som ock handläggningen av skogsindelningssärendena bliva bättre och på ett enhetligare sätt tillgodosedd. I likhet med lönekommissionen anser jag emellertid, att denna nya byrå bör tillsvidare anordnas allenast på extra stat. Jag återkommer senare till denna fråga.

Förslaget att inom domänstyrelsen inrätta en souschefsbeftattung biträder jag. I likhet med domänstyrelsen och lönekommissionen anser jag det böra i varje särskilt fall avgöras, huruvida generaldirektörs- eller souschefsbeftattningen bör besättas med en fackman på det skogligen området. Bägge beftattungarna böra tillsättas på förordnande för sex år i sänder. Generaldirektörens arvode torde enligt lönekommissionens förslag böra höjas till 15,000 kronor. För souschefen torde arvodet böra såsom föreslagits sättas till 12,000 kronor och bör hans benämning

bliva överdirektör. I avseende å pensionsrätt, pensionsbelopp och pensionsavdrag för dessa bägge befattningshavare instämmer jag i vad lönekommissionen i dessa hänseenden föreslagit.

Jämväl förslaget om tillsättande av två domänfullmäktige synes mig vara av beskaffenhet att böra vinna bifall. Genom en sådan institution skulle säkerligen betydelsefulla fördelar beredas vid förvaltningen av statens skogar och övriga domäner. De ärenden, i vilkas handläggning de fullmäktige skola deltaga, torde endast i allmänhet böra angivas i instruktionen och för övrigt bliva beroende av chefens för styrelsen bestämmande. Av skäl, som domänstyrelsen anfört, synes det mindre lämpligt, att dessa fullmäktige tjänstgöra jämväl som överrevisorer. Deras arvode torde liksom för telegraffullmäktige böra bestämmas till 3,000 kronor för vardera.

Den föreslagna förändringen av notarietjänsterna å domänstyrelsens tre ordinarie skogsbyråer till befattningar såsom jägmästare utan revir med samma avlöning, som tillkommer revirförvaltare i denna del av landet, biträdades av mig. Jag anser den sålunda föreslagna utvägen innefatta en ur flera synpunkter synnerligen lämplig lösning av frågan om beredande av arbetskrafter å dessa byråer. Jag har för avsikt att vid behandlingen av skogsstatens ordinarie avlöningsstat tillstyrka lönekommissionens förslag beträffande jägmästaravlöningar och får därför även förorda de nu för dessa jägmästare inom styrelsen föreslagna avlöningarna.

Då behovet av en tredje revisor påtagligen är konstant, bör en sådan tjänsteman nu uppföras å ordinarie stat såsom första gradens tjänsteman.

I enlighet med vad jag nu föreslagit bör den ordinarie avlöningsstaten för domänstyrelsen ändras och får jag fördenskull framlägga följande förslag till dylik avlöningsstat, varvid jag tillåter mig erinra, att vaktmästarnas avlöning torde böra undergå jämkning, beroende på det beslut, som må bliva fattat beträffande avlöningarna till dylika befattningshavare i allmänhet.

	K r o n o r				
	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-tillägg	Arvode	Summa
Generaldirektör och chef	—	—	—	15,000	15,000
Överdirektör och souschef	—	—	—	12,000	12,000
1 byråchef	5,000	2,500	600	—	8,100
5 byråchefer	25,000	12,500	3,000	—	40,500
1 domänfullmäktig	—	—	—	3,000	3,000
1 »	—	—	—	3,000	3,000
1 ombudsman och fiskal	3,600	1,800	400	—	5,800
1 jägmästare	3,000	2,200	—	—	5,200
2 »	6,000	4,400	—	—	10,400
1 första gradens tjänsteman	2,200	1,500	300	—	4,000
7 första gradens tjänstemän	15,400	10,500	2,100	—	28,000
1 kvinnligt biträde av andra lönegraden	900	550	150	—	1,600
4 kvinnliga biträden av andra lönegraden	3,600	2,200	600	—	6,400
1 kvinnligt biträde av första lönegraden	700	350	150	—	1,200
10 kvinnliga biträden av första lönegraden	7,000	3,500	1,500	—	12,000
1 förste vaktmästare ...	900	450	150	—	1,500
1 vaktmästare	700	350	150	—	1,200
1 »	700	350	150	—	1,200
Till arvoden åt amanuenser o. biträden samt för byggnadsplaners granskning, flitpenningar åt extra tjänstemän o. extra vaktmästare samt vikariatsersättningar	—	—	—	—	56,300
Summa kronor	—	—	—	—	216,400

Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kr.

Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr. och efter 10 år med ytterligare 500 kr.

Efter 5 år kan lönen höjas med 400 kr., efter 10 år med ytterligare 400 kr. och efter 15 år med ytterligare 400 kr.

Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr., efter 10 år med ytterligare 500 kr., och efter 15 år med ytterligare 500 kr.

Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kr. och efter 10 år med ytterligare 200 kr.

Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr.

Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr. och efter 10 år med ytterligare 100 kr.

Anmärkning: Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå ävensom å lönen avdragas 100 kronor årligen.

Genom riksdagens beslut år 1908 och kungörelsen den 16 oktober samma år hava stadgats villkor och bestämmelser för åtnjutande av de från och med 1909 års början fastställda nya avlöningsförmåner för domänstyrelsen. Sedermera hava genom särskilda författningar meddelats en del föreskrifter, som innebära vissa ändringar i och tillägg till de nyssnämnda bestämmelserna, t. ex. beträffande kvinnliga biträdesbefattningar och semester åt vaktmästare.

Lönekommissionen har ansett de sålunda för domänstyrelsen gällande avlöningsföreskrifterna tills vidare kunna tillämpas och endast böra kompletteras med vissa bestämmelser, avseende bland annat generaldirektören och souschefen.

I enlighet härmed har kommissionen föreslagit, att det måtte förklaras,

att de villkor och bestämmelser, som äro stadgade för åtnjutande av de i nu gällande stat för domänstyrelsen upptagna avlöningsförmåner, skola vara gällande även i fråga om avlöningar till samtliga ordinarie befattningshavare å den nya staten, därvid, vad samma villkor och bestämmelser innehålla beträffande tjänsteman av första lönegraden skall äga tillämpning jämväl å innehavare av jägmästarbefattning å styrelsens stat.

Tillika har kommissionen ansett det böra stadgas,

att vad enligt förenämnda villkor och bestämmelser gäller i fråga om generaldirektör skall i tillämpliga delar vara gällande för den, som förordnas å generaldirektörs- eller souschefsbefattning å den nya staten, dock med iakttagande av följande särskilda bestämmelser:

1:o att, där generaldirektören beviljats ledighet och vikarie för honom förordnats, på prövning av Kungl. Maj:t beror, huru stor del av arvodet må avstås till vikarien;

2:o att generaldirektör, vilken minst 12 år innehaft generaldirektörsförordnande skall vara berättigad att av domänfondens avkastning i pension uppbära 6,000 kronor;

3:o att, om generaldirektör, innan han uppnått 12 tjänstår, antingen på grund av sjukdom finnes till nöjaktig vidare tjänstgöring oförmögen eller ock utan egen begäran nödgas avgå från sin befattning, utan att på grund av tjänstefel hava förverkat densamma, han skall vara berättigad att likaledes av domänfondens avkastning i pension uppbära 5,000 kronor, då avgången sker före eller vid 6 tjänstår samt 5,500 kronor, då avgången sker efter 6 men före 12 tjänstår;

4:o att såsom pensionsavgift skall avdragas ett belopp av 360 kronor årligen å det för generaldirektören bestämda arvodet eller den honom, intill dess han uppnått 67 år, tillkommande pension; samt

5:o att vad sålunda blivit särskilt stadgat beträffande generaldirektör skall gälla jämväl i avseende å souschef.

Vad kommissionen sålunda föreslagit biträder jag, med tillägg att det synes böra medgivas ordinarie notarie å skogsbyrå att vid övergång till jägmästartjänst å domänstyrelsens stat få för ålderstillägg i den senare befattningen tillgodoräkna sig tjänstgöringstid som dylik notarie. Det torde vara självfallet, att rätt bör tillkomma ordinarie jägmästare i skogsstaten, som transporteras till jägmästare i styrelsen, att för ålderstillägg i den senare befattningen tillgodoräkna sig ordinarie tjänstetid i den förra, och likaså att motsvarande rätt bör åtnjutas vid transport i motsatt riktning.

För att bereda domänstyrelsens ordinarie befattningshavare någon avlöningsförbättring i avvaktan på den fullständiga lönereglering i samband med förändring av avlöningssystemet, vartill lönekommissionen ännu ej medhunnit att framlägga förslag, har kommissionen ifrågasatt tilldelande åt sagda personal av tillfälliga lönetillägg med 400 kronor för kvinnliga biträden och 800 kronor för tjänstemännen av 1:a, 2:a och 3:e graden. Dylikt lönetillägg skulle däremot icke utgå till generaldirektören, vilken nu skulle få sin avlöning reglerad, till överdirektören och souschefen, vilkens befattning nu skulle upptagas i staten, till jägmästarna inom styrelsen, vilkas avlöningar skulle utgå i likhet med revirförvaltarnas, eller till vaktmästarna, vilkas avlöningar väntades bliva reglerade i annan ordning. Ej heller till domänfullmäktige skulle dylikt tillägg ifrågakomma. Detta lönekommissionens förslag finner jag mig ej kunna biträda. Ej minst med hänsyn till de konsekvenser, ett bifall till kommissionens hemställan härutinnan skulle kunna medföra i avseende å avlöningsförmåner åt befattningshavare vid andra, enligt statskontorstypen reglerade centrala verk, synes mig med upptagande av den föreliggande frågan böra för närvarande anstå. Jag vill erinra, att Eders Kungl. Maj:t icke heller beträffande generaltullstyrelsen funnit skäligt förelägga riksdagen förslag om dylika tillfälliga lönetillägg.

Vad beträffar de — utöver själva avlöningsstaten — i driftkostnadsberäkningen för år 1918 under rubriken kostnader för domänstyrelsen upptagna poster är den till bestridande av kostnaderna för en extra skogsbyrå hos styrelsen givetvis fortfarande behöfelig. Det härtill nu upptagna beloppet, 15,300 kronor, grundar sig på följande beräkning:

byråchef (efter avdrag, motsvarande pensionsavgift).....	kronor	7,800
notarie » » » »	»	3,900
amanuens	»	3,000
vikariatsersättning	»	600

Summa kronor 15,300

Notariatstjänsten bör nu förändras till jägmästarejänst med avlöning efter avdrag å 150 kronor, motsvarande pensionsavgift, av 5,050 kronor. Härav föranledes ökad utgift å 1,150 kronor, så att hela kostnaden för byrån stiger till 16,450 kronor.

Samma kostnad bör beräknas även för den nya skogsindelningsbyrån, vars inrättande jag tillstyrkt. För bägge byråerna blir alltså beloppet 33,900 kronor.

Posten till ålderstillägg åt domänstyrelsens personal torde bära enligt vad styrelsen föreslagit höjas till 13,000 kronor. Posten till pensionering av styrelsens personal, vari ändring ej ifrågasatts, torde bära upptagas med oförändrat belopp av 2,300 kronor.

Behovet av ökat arbetsbiträde å domänfiskalskontoret synes mig ådagalagt, och jag har ej något att erinra mot förslaget, att i stället för den nu där tjänstgörande amanuensen anställas en notarie å extra stat med arvode av 3,900 kronor.

I anslagsposten för anställande av extra amanuenser och biträden hos styrelsen samt renskrivning m. m. har nu ifrågasatts en höjning från 9,600 till 13,000 kronor. På grund av att ett amanuensarvode blir ledigt genom inrättandet av nyssnämnda notariatstjänst å domänfiskalskontoret torde 2,000 kronor kunna avdragas och beloppet alltså bestämmas till 11,000 kronor.

Förslaget att uppföra ett särskilt belopp för befodringsavgifter för styrelsens och styrelsen underlydande personals tjänstepost synes mig lämpligt. Styrelsen har föreslagit 52,000 kronor. Med hänsyn till beslutade portohöjningar torde summan bära ökas till 60,000 kronor.

Mot den föreslagna ökningen i expensanslaget från 18,000 till 25,000 kronor har jag ej något att erinra.

Anslagsposterna till rese- och traktamentsersättning åt domänstyrelsens personal samt till tryckningskostnader för styrelsen, uti vilka poster ej någon ändring ifrågasatts, torde bära upptagas med samma belopp som för innevarande år, nämligen respektive 6,000 och 9,500 kronor.

Domänstyrelsen har ifrågasatt, att vissa av de nu tillstyrkta förändringarna skulle träda i tillämpning redan under innevarande år. Detta kan jag icke tillstyrka, utan torde samtliga förändringar bära inträda med år 1919.»

II. Kostnader för statens skogsdomäner.

Beträffande kostnaderna för statens skogsdomäner har departementschefen anfört följande:

*Skogsstatens
ordinarie
personal.*

»Vad först angår avlöningsstaten för skogsstatens ordinarie personal har lönekommissionen föreslagit en provisorisk lönereglering för hela denna personal. Enligt detta förslag skulle de nuvarande avlöningarna överallt ökas för överjägmästare, jägmästare och skogsingenjörer med 900 kronor. Liksom nu skulle genom att tjänstgöringspenningarna sättas till växlande belopp skillnad göras mellan befattningshavare i olika delar av landet. För kronojägare och tillsyningsmän skulle överallt lönen och tjänstgöringspenningarna tillhopa ökas med 600 kronor samt de tre ålderstilläggen höjas från 100 till 150 kronor vart och ett. varemot det nu utöver sagda avlöning utgående hyresbidraget å 100 kronor — eller förmån av fri bostad — skulle hädanefter inräknas i lönen, till följd varav, om fri bostad erhöles, avdrag å lönen skulle ske, motsvarande skälig hyra. Kommissionen har uttalat, att dylikt avdrag icke borde understiga 200 kronor.

Mot detta förslag hava erinringar riktats från samtliga de tjänstemannakategorier, som beröras av förslaget. De skäl, som därvid förebegrats, synas icke kunna fränkännas visst fog. Särskilt gäller detta vad som anförts av de högst och lägst avlönade — dels överjägmästarna och dels kronojägarna och tillsyningsmännen.

Då emellertid den nu ifrågasatta löneregleringen är endast provisorisk samt kommissionens förslag framkommit efter noggrant övervägande av förhållandena inom samtliga de verk och tjänstemannakårer, som äro föremål för kommissionens utredningsarbete, samt tillstyrkts av domänstyrelsen, anser jag mig icke kunna tillråda vidtagandet av några ändringar av principiell betydelse i kommissionens föreslagna avlöningsstat. Jag finner mig därför böra biträda kommissionens förslag beträffande avlöningsbeloppen för de särskilda tjänstemannakategorierna och instämmer även i förslaget beträffande avdrag å lönen med minst 200 kronor för kronojägare och tillsyningsmän, som åtnjutit fri bostad.

Vad beträffar de av lönekommissionen tillstyrkta ändringar i skogsstatens ordinarie avlöningsstat, som avse förändring av befattningarna såsom biträdande skogsingenjörer till skogsingenjörsbefattningar samt uppförande i staten såsom ordinarie tjänstemän av överjägmästarassistenter, skogstaxatorer och flottledsingenjören, biträder jag dessa förslag.

Vad de för dessa befattningshavare föreslagna avlöningarna angår har erinran endast gjorts av de extra jägmästarnas förbund, som ansett, att skogstaxatorernas och överjägmästarassistenternas avlöning borde höjas och för de förra mer än för de senare. Då emellertid domänstyrelsen icke haft något att erinra mot att dessa bägge slag av tjänstemän likställas i avlöningshänseende, lärer någon åtskillnad nu icke böra göras. Jag tillstyrker lönekommissionens förslag till avlöningar för samtliga nu nämnda befattningshavare.

Domänstyrelsens förslag om uppförande å ordinarie stat av en ny jägmästartjänst i stället för den extra befattningen såsom biträdande jägmästare i Kopparbergs revirs Garpenbergsdel förordar jag. Den nya tjänsten bör erhålla avlöning enligt V:e klassen i lönekommissionens avlöningsförslag.

Behovet av att öka antalet ordinarie kronojägare synes mig påtagligt. Mot det föreslagna antalet nya dylika befattningshavare har jag icke något att erinra. Jag tillstyrker alltså domänstyrelsens förslag om uppförande i staten av 129 nya ordinarie kronojägartjänster.

I sammanhang med förslag om inrättande av förste skogsfogdetjänster å extra stat har domänstyrelsen ifrågasatt, att benämningen tillsyningsman skulle ändras till skogsfogde. Jag anser dock ej tillräckliga skäl föreligga att vidtaga en sådan förändring.

Såsom förut omförmälts har Sveriges kronojägarförbund hemställt om höjning i de fasta respenninganslag, som jämlikt riksdagens beslut år 1917 bibehållits i staten med sina förutvarande belopp och som avse att bereda kronojägarna och tillsyningsmännen ersättning för de direkta reskostnaderna. Såsom skäl för denna framställning har åberopats den stegring, som skett i biljettpreis, skjutslega m. m. Jag vill erinra, att riksdagen vid anmälan om sitt nyssnämnda beslut anförde, att beloppen av dessa årsanslag till de direkta reskostnaderna givetvis borde bestämmas med hänsyn till bevakningstrakternas utsträckning och kommunikationsförhållanden, och att på grund härav ersättningen i fråga torde komma att anpassas efter vederbörandes utgifter för resorna. Tillsviðare syntes dock de förutvarande fasta respenninganslagen lämpligen kunna gälla som resekostnadsanslag av nu ifrågavarande slag. Såsom av detta riksdagens yttrande framgår, var avsikten, att reseanslagen skulle regleras till att så vitt möjligt motsvara de verkliga reskostnader, som kunde beräknas inom de särskilda bevakningstrakterna. Då en sådan reglering givetvis beror av ett flertal omständigheter, som äro underkastade ofta skeende förändringar — exempelvis inrättande av nya bevakningstrakter, inköp av skogsmark, försäljningar av krono-

egendomar, nya kommunikationers öppnande m. m. —, är det tydligt, att en dylik reglering icke gärna kan bli bestående någon längre tid. Det vill därför synas, som om det vore mindre lämpligt att i staten fastslå visst antal respenningsanslag å vissa bestämda belopp. Domänstyrelsen synes också omfatta denna åskådning, i det att styrelsen i fråga om reseanslag till de föreslagna nya 129 kronojägarna beräknat det samma efter ett genomsnittsbelopp av 200 kronor och uttalat, att fördelningen därav torde kunna ske rättvisast, om densamma utfördes av styrelsen, sedan någon tids erfarenhet vunnits. Jag anser på grund härav, att till reseanslag åt kronojägare och tillsyningsmän bör i staten upptagas allenast ett totalbelopp, att fördelas efter Kungl. Maj:ts bestämmande. Summan av de i staten nu upptagna reseanslagen till de nuvarande 532 kronojägarna och tillsyningsmännen utgör 94,050 kronor. Till de 129 nya kronojägarna skulle efter 200 kronor till varje behövas 25,800 kronor. Sammanlagda göra dessa belopp 119,850 kronor. I betraktande av höjningarna i biljettpreis och skjutslegor, vilka väl få anses komma att åtminstone till en del bli bestående även efter kristidens slut, synes det belopp, som bör stå till Kungl. Maj:ts förfogande för ändamålet, böra bestämmas till 140,000 kronor. Att jag icke anser beloppet böra sättas högre, beror på, att kronojägarna blott vid en mindre del av sina färder i tjänsten torde använda sådant transportmedel, för vilket avgift betalas.

På grund av vad jag nu anfört får jag framlägga följande förslag till avlöningsstat för skogsstatens ordinarie personal:

	Lön	Tjänstgöringspennin- gar	Summa	
1 överjägmästare	4,700	3,400	8,100	Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
5 d:o	23,500	17,000	40,500	
1 d:o	4,700	3,000	7,700	
5 d:o	23,500	15,000	38,500	
1 flottledsingenjör	4,200	2,800	7,000	
1 jägmästare	3,000	3,200	6,200	Efter 5 år kan lönen höjas med 400 kronor. efter ytterligare 5 år likaledes med 400 kronor samt efter än ytterligare 5 år ävenledes med 400 kronor.
17 d:o	51,000	54,400	105,400	
1 d:o	3,000	3,000	6,000	
23 d:o	69,000	69,000	138,000	
1 d:o	3,000	2,800	5,800	
14 d:o	42,000	39,200	81,200	
1 d:o	3,000	2,600	5,600	
6 d:o	18,000	15,600	33,600	
1 d:o	3,000	2,400	5,400	
10 d:o	30,000	21,000	54,000	
1 d:o	3,000	2,200	5,200	Efter 5 år kan lönen höjas med 300 kronor.
46 d:o	138,000	101,200	239,200	
1 skogsingenjör	3,000	2,800	5,800	
10 skogsingenjörer	30,000	28,000	58,000	
1 överjägmästarassistent	2,600	1,800	4,400	
5 överjägmästarassistenter	13,000	9,000	22,000	
1 överjägmästarassistent	2,600	1,600	4,200	
5 överjägmästarassistenter	13,000	8,000	21,000	
1 skogstaxator	2,600	1,800	4,400	
5 skogstaxatorer	13,000	9,000	22,000	
1 skogstaxator	2,600	1,600	4,200	Efter 5 år kan lönen höjas med 150 kronor, efter ytterligare 5 år likaledes med 150 kronor samt efter än ytterligare 5 år ävenledes med 150 kronor.
4 skogstaxatorer	10,400	6,400	16,800	
1 kronojägare	950	950	1,900	
278 d:o	264,100	264,100	528,200	
1 d:o	950	850	1,800	
148 d:o	140,600	125,800	266,400	
1 d:o	950	750	1,700	
205 d:o	194,750	153,750	348,500	
1 tillsyningsman	950	950	1,900	
26 tillsyningsmän	24,700	24,700	49,400	
Reseanslag till kronojägare och tillsyningsmän	—	—	140,000	
Summa	—	—	2,290,000	

Anmärkning. Innehar befattningshavare boställe, skall boställets uppskattade avkomst avgå å indelningshavarens lön. Därest åt befattningshavare upplåtes bostad, skall han vidkännas avdrag å lönen, motsvarande skälig hyra.

Genom riksdagens beslut år 1908 och kungörelsen den 17 juni samma år hava stadgats villkor och bestämmelser för åtnjutande av de från och med år 1909 fastställda nya avlöningsförmånerna för skogsstaten. I sammanhang med godkännandet av den nya avlönings-

staten för skogsstaten av år 1915 förklarades, att de villkor och bestämmelser, som då gällde för åtnjutande av de i avlöningsstaten för skogsstaten för ordinarie befattningshavare upptagna avlöningsförmåner, skulle vara gällande även i fråga om avlöningarna å den nya staten, därvid vad samma villkor och bestämmelser innehölle beträffande jägmästare skulle äga tillämpning jämväl å skogsingenjör och biträdande skogsingenjör samt vad de innehölle beträffande kronojägare skulle tillämpas även i fråga om tillsyningsman.

Slutligen har, i samband med fastställandet av avlöningsstaten av år 1917, förklarats, att nyssnämnda villkor och bestämmelser skulle vara gällande även i fråga om avlöningarna å denna nya stat.

Emellertid är att märka, hurusom genom kungörelsen den 28 augusti 1917 angående resekostnads- och traktamentsersättning åt befattningshavare vid skogsstaten och statens skogsskolor vissa modifikationer ägt rum beträffande de bestämmelser i avlöningsvillkoren, som avse respenningar.

Lönekommissionen har anfört, att då densamma enligt sitt huvuduppdrag hade att undersöka möjligheten av gemensamma avlöningsbestämmelser för ett flertal verk, bland dem skogsstaten, statens skogsskolor och domänstyrelsen, och den nu föreliggande löneregleringen endast vore att anse såsom ett provisorium, hade kommissionen icke ansett sig böra i detta sammanhang föreslå nya avlöningsvillkor, utan borde de nu gällande bestämmelserna fortfarande kunna tillämpas, dock med vissa tilläggsstadganden, som föranleddes av tillkomsten av nya grupper ordinarie befattningshavare.

Därvid borde särskilt framhållas, hurusom kommissionen ansett, att, i anslutning till vad nu vore föreskrivet beträffande jägmästare, bestämmelse borde meddelas därom, att flottledsingenjör, överjägmästarassistent och skogstaxator endast i inskränkt omfattning må äga åtaga sig sådana förrättningar åt enskilda, som kunna sägas falla inom området för deras tjänster.

Kommissionen har i enlighet härmed föreslagit, att det måtte förklaras,

att de villkor och bestämmelser, som nu gälla för åtnjutande av de i avlöningsstaten för skogsstaten för ordinarie befattningshavare upptagna avlöningsförmåner skola vara gällande även i fråga om avlöningarna för samtliga ordinarie befattningshavare å den nu föreslagna staten, dock med iakttagande

dels att flottledsingenjör, överjägmästarassistent och skogstaxator endast inom de gränser domänstyrelsen bestämmer, äga åtaga sig, den förstnämnde flottledsförrättningar och de senare skogsförrättningar åt enskilda;

och dels att vid sjukdomsfall överjägmästarassistent eller skogstaxator

skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning vid skogsstaten, bestrida densamma mot åtnjutande av de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningarna i stället för egna tjänstgöringspenningar, dock ej längre än sammanlagt tre månader under ett och samma kalenderår.

Vad kommissionen sålunda föreslagit får jag tillstyrka.

Den nya avlöningsstaten torde böra vinna tillämpning från och med år 1919.

Mot de av lönekommissionen föreslagna arvodesbeloppen för den biträdande jägmästaren inom Värmlands län, för revirassistenter och skyddsskogsassistenter samt extra skogsingenjörer har jag ej något att erinra. Assistenternas begynnelsearvoden böra alltså för olika delar av landet bliva resp. 3,000, 3,400 och 3,600 kronor, vartill komma två arvodesförhöjningar å 200 kronor. De extra skogsingenjörerna böra erhålla arvode å 3,400 kronor jämte enahanda arvodesförhöjningar.

*Skogsstatens
extra
personal.*

Förslaget att för dimensionslagens tillämpningsområde inrätta en ny grupp av befattningshavare med tjänsteställning mellan skogsingenjörerna och tillsyningsmännen synes mig vara av domänstyrelsen på ett övertygande sätt motiverat. De erinringar, som framställts mot detta förslag från kronojägarförbundets sida, finner jag vara tillfyllestgörande bemötta i styrelsens utlåtande över förbundets skrift. Det synes mig mycket lämpligt, att dessa nya befattningar besättas med från fortsättningskolan vid Klotten utgångna elever. Benämningen å de nya befattningshavarna anser jag böra bliva skogsfogde. Jag finner detta ord mera lämpligt för dem än för tillsyningsmännen. Deras arvode bör i enlighet med vad lönekommissionen tillstyrkt sättas till 2,500 kronor, varjämte de böra erhålla fasta respenningsanslag å i genomsnitt 350 kronor, att fördelas efter Kungl. Maj:ts bestämmande. Några särskilda dagarvoden vid resor böra icke tillkomma dem i annan mån än att de böra åtnjuta traktamentsersättning efter femte klassen i resereglementet enligt samma grunder, som gälla för tillsyningsmän.

I enlighet med domänstyrelsens, av lönekommissionen tillstyrkta hemställan bör arvodestillökning med 400 kronor för år redan under år 1918 tillkomma de extra skogsingenjörerna, ävensom de assistenter, vilka enligt de bestämmelser, som gällde före den vid fjolårets riksdag beslutade ändringen i rese- och traktamentsersättningarna, ägde åtnjuta särskilt dagtraktamente av 6 kronor. Beträffande skogstaxatorerna, vilka nu föreslås att från och med år 1919 uppföras å ordinarie stat, bör tillökning med samma belopp beviljas för år 1918.

Med iakttagande av de sålunda tillstyrkta arvoden samt efter inhämtande från domänstyrelsen av vissa uppgifter har jag funnit arvoden m. m. för skogsstatens extra personal böra för år 1919 förslagsvis beräknas sålunda:

biträdande jägmästare, arvode	kronor	4,200
revir- m. fl. assistenter, arvoden	»	325,000
extra skogsingenjörer, arvoden	»	62,000
skogsfogdar, arvoden	»	27,500
» respennigar	»	3,850
extra skogsbevakare, arvoden	»	261,000

Summa kronor 683,550,

vilken summa torde böra avjämnas till 685,000 kronor.

*Ålderstillägg
åt skogs-
statens
personal.*

I sitt förslag angående domänfondens driftkostnader för år 1919 har domänstyrelsen upptagit anslagsposten till ålderstillägg åt skogsstatens personal med ett från 125,000 kronor till 150,000 kronor höjt belopp. Häremot har jag ej något att erinra.

*Pensionering
av skogs-
statens
personal.*

Anslagsposten till pensionering av skogsstatens personal torde böra i enlighet med domänstyrelsens förslag bibehållas vid sitt nuvarande belopp av 65,000 kronor.

Då nu lönereglering föreslås för kronojägare och tillsyningsmän samt ökade arvoden beräknats för den extra bevakarpersonalen, behöver någon anslagspost till tillfällig löneförbättring icke för år 1919 tagas i beräkning bland domänfondens driftkostnader.

*Reseersätt-
ningar.*

Till reseersättningar åt skogsstatens personal beräknades i propositionen nr 274 till 1917 års riksdag ett belopp av 820,000 kronor, avsett för såväl ordinarie som extra personal. Riksdagen, vilken, såsom förut nämnts, ansåg fasta reseanslag böra bibehållas för den bevakande personalen och för sådant ändamål upptog i avlöningsstaten för skogsstatens ordinarie personal ett belopp av 94,050 kronor, minskade den föreslagna särskilda anslagsposten till reseersättningar med samma belopp till 725,950 kronor.

I skrivelsen den 21 september 1917 har domänstyrelsen för beräkning av anslagsbehovet till resekostnader utgått från de beräkningar lönekommissionen år 1917 framlagt och som återgivits i nyssberörda proposition. Styrelsen har emellertid höjt de sålunda beräknade beloppen med 20 procent på grund av den ökning i resornas frekvens, som även

kommissionen förutsatt, och har därefter höjt det sålunda erhållna beloppet med 10 procent för den förvaltande och 5 procent för den bevakande personalen på grund av den redan vid tiden för avlåtandet av styrelsens skrivelse inträffade stegringen i järnvägs- och skjutstaxor. För den i styrelsens förslag såsom ordinarie upptagna personalen har i enlighet härmed uträknats ett totalbelopp av 709,860 kronor. Härvid bör dock anmärkas, att styrelsen synes hava upptagit resekostnad för bevakarna enligt lönekommissionens och Kungl. Maj:ts förslag år 1917 i stället för enligt de bestämmelser, som på grund av riksdagens beslut blivit gällande. Från sagda belopp böra därför dragas bevakarnas fasta reseanslag, nämligen för de förutvarande bevakarna 94,050 kronor och för de 129 föreslagna nya kronojägarna 25,800 kronor, tillhoppa 119,850 kronor ävensom förslagsvis 10 procent härå för de av domänstyrelsen nu beräknade höjningarna, i vad de gälla själva reskostnaderna. Härigenom sänkes den beräknade resekostnaden för den personal, som domänstyrelsen i sagda skrivelse upptagit som ordinarie, däri inräknade skogsskolföreståndarna i egenskap av förvaltare av skolrevir, till i avjämnat tal kronor 578,000.

Härtill kommer enligt styrelsens beräkningar	
för en biträdande jägmästare	» 1,780
» skogstaxatorer	» 16,100
» revir- m. fl. assistenter.....	» 208,000
» extra skogsingenjörer	» 42,500
» (förste) skogsfogdar	» 10,560
» extra bevakare	» 136,000

Summa kronor 992,940.

Det är emellertid att märka, att denna beräkning verkställdes i september 1917. Sedan dess hava dels maximiskjutstaxorna och åkdonslegorna ävensom biljettprisen å järnvägar blivit ytterligare höjda dels ock dagtraktamentsbeloppen enligt resereglementet höjts med 3 kronor för varje klass. Sammanlagda torde dessa förhållanden medföra en mycket väsentlig höjning av resekostnaderna.

I detta sammanhang har jag att omförmäla följande ärende.

I lönekommissionens förslag till ändrade grunder för resekostnads- och traktamentsersättning åt befattningshavare vid skogsstaten, vilket omförmäldes i propositionen nr 274 till 1917 års riksdag och som — med bortseende från att fasta respenningsanslag tilldelades bevakarna — ledde till, att dylik ersättning beslöts skola utgå enligt gällande rese-

reglemente med iakttagande av de modifikationer och särskilda bestämmelser Kungl. Maj:t ägde föreskriva, föreslogs bland annat, att halvt dagtraktamente måtte få utgå vid resa, som räckt minst 8 men ej fullt 12 timmar, dock beträffande den bevakande personalen endast om resan företagits på förmans order för utförande av visst uppdrag. Hade nattkvarter måst anlitas, skulle dock alltid fullt dagtraktamente utgå. I enlighet härmed hava föreskrifter härom meddelats i kungörelse den 28 augusti 1917.

Dessa bestämmelser ägde motsvarighet vid statens järnvägar. I skrivelse den 8 september 1917 har nu emellertid järnvägsstyrelsen hemställt, att sagda tid av 8 timmar måtte sänkas till 6 timmar och såsom skäl anført de numera väsentligt fördyrade kostnaderna under resor, isynnerhet om, såsom fallet vore vid resor, vilka räckte 6 timmar, eller däröver, måltid därunder behövde intagas utom hemmet. Lönekommisionen har i häröver avgivet utlåtande den 27 december 1917 framhållit, att kommissionens nämnda förslag år 1917 grundat sig på önskvärdheten att åstadkomma likformighet och att, då järnvägsstyrelsens nu framlagda förslag syntes hava fog för sig, kommissionen ej hade något att däremot erinra, under förutsättning att ändringen komme att gälla även skogsstaten. Domänstyrelsen har i utlåtande den 4 februari 1918 jämväl biträtt förslaget.

Därefter har föreningen Sveriges ordinarie jägmästare i ingiven skrift anhållit, att för jägmästare måtte utgå dagarvoden enligt samma bestämmelser, som gälla för vissa tjänstemän under vattenfallsstyrelsen, vilka bestämmelser vore än mer fördelaktiga för tjänstemännen.

För egen del finner jag mig böra tillstyrka nedsättning i omförmälda tid från 8 till 6 timmar. Beträffande statens järnvägar kan detta ske utan riksdagens hörande. Ehuruval även i fråga om skogsstaten Kungl. Maj:t äger meddela närmare bestämmelser angående dagtraktamentena, synes dock beträffande den nu ifrågasatta ändringen riksdagen böra, med hänsyn till vad i ärendet uttalats vid fjolårets riksdag, beredas tillfälle att yttra sig om densamma.

Med hänsyn till samtliga nu angivna förhållanden torde det behövlige anslaget till skogsstatens reseersättningar icke böra upptagas till lägre belopp än förslagsvis 1,300,000 kronor.

*Ersättning för
expeditions-
lokal.*

Till ersättning för expeditiionslokal till vissa skogsstatstjänstemän har för år 1918 uppförts ett anslag av förslagsvis 35,100 kronor. Domänstyrelsen har i merberörda skrivelse den 21 september 1917 icke

föreslagit annan ändring härutinnan, än att dylik ersättning måtte beredas jämväl skogstaxatorerna med samma belopp som revirförvaltarna eller 250 kronor till varje. Taxatorerna hade nämligen ett ganska avsevärt expeditjonsarbete, för vars utförande såväl indelningsassistenter och kronojägare som mera tillfälliga biträden oftast måste arbeta i samma lokal som taxatorn själv.

Jag tillstyrker för min del detta förslag. Enligt vad jag från domänstyrelsen inhämtat anses dylik ersättning böra beredas även flottledsingenjören. Då nu föreslås att å ordinarie stat uppföra 11 skogstaxatorsbefattningar jämte nyssnämnde flottledsingenjör, behöver anslaget ökas med 3,000 kronor till 38,100 kronor.

Beträffande de egentliga förvaltningskostnaderna har domänstyrelsen i skrivelsen den 21 september 1917 yttrat:

Egentliga förvaltningskostnader.

»Efter hand som skogsskötseln för varje år alltmera ökats i intensitet och virkesförädlingen utvidgats, hava de egentliga förvaltningskostnaderna även stigit. Härtill har nu även kommit den oerhörda stegringen i alla arbets- och transportpriser, som uppkommit under de nu rådande förhållandena. Dessa prisstegringar göra, att alla jämförelser med förut år från år skeende någorlunda jämna ökning i utgifterna för avverkningar och transporter nu bliva skäligen värdelösa vid beräkningar för framtiden. Det för år 1917 till nämnda ändamål anslagna beloppet, 6,189,422 kronor, har sålunda visat sig alldeles otillräckligt, och redan nu hava vederbörande jägmästare hos styrelsen begärt ökning i respektive anslag med tillsammans i det närmaste 2,000,000 kronor. Denna starka ökning är huvudsakligen beroende på avverkningarna för tillgodoseende av landets bränslebehov. Styrelsen, som dock håller före, att senare tids starka prisstegringar nu nått sin höjdpunkt, och att de priser, på vilka jägmästarnas beräkningar av förvaltningskostnader för år 1918 grundat sig, icke i någon nämnvärd grad behöva höjas för år 1919, har därför till utgångspunkt för beräkning av anslagsbehovet till de egentliga förvaltningskostnaderna antagit summan av de utav jägmästarna och skogsingenjörerna för år 1918 begärda förvaltningsmedlen. Dessa medel uppgå till:

för Övre Norrbottens distrikt	kronor	1,393,044
» Nedre Norrbottens	»	»	2,080,930
» Skellefteå	»	»	844,929
» Umeå	»	»	1,234,175
» Härnösands	»	»	1,021,670
» Mellersta Norrlands	»	»	1,496,000
» Gävle-Dala	»	»	2,448,816
» Bergslags	»	»	1,459,328
» Östra	»	»	1,043,689
» Västra	»	»	1,150,661
» Smålands	»	»	928,041
» Södra	»	»	900,524

Summa kronor 16,001,807.»

Uti dessa summor vore dock även inräknade kostnader för extra skogsbevakning. Dessa, som av styrelsen inräknats under »kostnader för skogsstatens extra personal», beräknades ungefärligen motsvara den normala ökningen i anslagsbehovet från år 1918 till år 1919.

Sedan generalförslag angående driftkostnader under år 1918 för statens domäner numera blivit fastställt, har jag med ledning av detta förslag ävensom generalförslaget för år 1917 låtit för jämförelse uppgöra följande tabell, upptagande de förvaltningskostnader för skogsdomänerna under berörda två år, som utgöras av jägmästarnas och skogsingenjörernas förvaltningsmedel. I tabellen upptagas icke kostnaderna för extra skogsbevakning och ej heller resekostnads- och traktamentsersättning till skogsstatens personal, vilka ingå i den i domänstyrelsens ovanintagna yttrande meddelade slutsumman av 16,001,807 kronor. Dessa kostnader hava nämligen här förut upptagits med särskilda belopp.

	1917	1918	Ökning	Minskning
Avverkning och virkestransport.....	6,189,423	10,652,662	4,463,239	—
Skogsodling och beståndsvård	549,863	621,610	71,747	—
Vägar	361,103	538,150	177,047	—
Hägnad m. m.....	51,783	63,298	11,515	—
Dikning.....	451,893	282,471	—	169,422
Byggnader	884,796	939,228	54,432	—
Inventarier	63,654	53,800	—	9,854
Skatter	808,332	909,918	101,586	—
Diverse utgifter	278,765	389,810	111,045	—
Summa kronor	9,639,612	14,450,947	4,990,611	179,276

I denna tabell faller genast i ögonen den våldsamma ökningen i kostnaderna för avverkning och virkestransport, huvudsakligen beroende på bränsleavverkning. Även om dessa kostnader skulle nedgå under år 1919, vilket är synnerligen tvivelaktigt i betraktande av bland annat de högt uppdrivna arbetskostnaderna, behöva ökade medel anvisas för andra ändamål, vilka nu måst mer eller mindre eftersättas. Den omständigheten, att flertalet av övriga utgiftsposter utvisa stegringar, innebär nämligen ej i och för sig, att arbetena ökats, utan torde till stor del bero på prisstegringar.

På grund härav synas mig jägmästarnas och skogsingenjörernas direkta förvaltningsutgifter för år 1919 ej böra beräknas lägre än till 14,500,000 kronor.

I de egentliga förvaltningskostnaderna ingå emellertid jämväl en del andra utgifter, så att nämnda kostnader synas kunna med ledning av generalförslaget för år 1918 och för slutsummans avjämning beräknas för år 1919 sålunda:

Direkta förvaltningsutgifter	kronor	14,500,000
Överjägmästares expenser	»	39,340
Skogsindelning, vissa byggnadsarbeten, oförutsedda utgifter m. m.	»	787,860
	Summa kronor	15,327,200

Då bruttoinkomsterna av skogsmedlen för år 1919 i statsverkspropositionen beräknats till 47,000,000 kronor, bör, enligt den av riksdagen år 1916 godkända princip, 5 procent härav beräknas att avsättas till förnyelsefonden för återväxtkostnader med 2,350,000 kronor. Enär till skogsodlings- och dikningsarbeten, som böra bestridas från denna fond, i förenämnda beräkning över de direkta förvaltningsutgifterna för år 1919 kan anses ingå ett belopp av i runt tal 1,000,000 kronor, kunna i stället dessa utgifter sänkas med samma belopp och till följd därav summan av de egentliga förvaltningskostnaderna minskas till 14,327,200 kronor.

**Förnyelse-
fond för
återväxt-
kostnader.**

För skogsstatens befattning med privatskogar under utsyningslagen och dimensionslagen skall gottgörelse tillföras domänfonden genom anslag å riksstaten. Härtill finnas för år 1919 enligt riksdagens numera fattade beslut att tillgå dels för utsyningslagens handhavande anslag å 200,000 kronor å ordinarie stat och dels för dimensionslagens handhavande anslag å 130,000 kronor å ordinarie samt 80,000 kronor å extra stat, tillhoppa 410,000 kronor.»

Avdrag.

III. Kostnader för statens jordbruksdomäner.

Vad angår kostnaderna för statens jordbruksdomäner har domänstyrelsen hemställt att det under rubrik »kostnader för statens jordbruksdomäner: avlöning åt domänintendenter» nu uppförda belopp måtte höjas till 53,700 kronor att tillsvidare fördelas med 4,500 kronor till varje av domänintendenterna i Östergötlands, Malmöhus och Skaraborgs län, 4,000 kronor till varje av domänintendenterna i Jönköpings, Kristianstads och Älvsborgs län, 3,600 kronor till varje av domänintendenterna i Stock-

holms, Uppsala, Södermanlands, Göteborgs och Bohus samt Västmanlands län, 3,000 kronor till varje av domänintendenterna i Kalmar, Kronobergs och Örebro län samt 1,200 kronor till domänintendenten i Hallands län.

Härom ävensom beträffande resekostnader och övriga utgifter för förvaltningen av statens jordbruksdomäner har departementschefen anfört:

»Att domänintendenternas arvoden numera måste betecknas såsom alltför låga, finner jag uppenbart. Såsom domänstyrelsen antytt hava visserligen förslag framkommit till omorganisation av förvaltningen av kronans jordbruksdomäner, varav naturligtvis domänintendentsbefattningarna skulle röna inverkan, men då utredningen härom ej är avslutad och det i varje fall synes sannolikt, att, i den mån frågan förbindes med inrättandet av distriktsstyrelser, densamma icke på grund av personalbristen inom skogsstaten kan inom den närmaste tiden företagas till avgörande, anser jag nämnda förslag icke böra få utgöra hinder för att bereda dessa befattningshavare en välbehörlig arvodesförhöjning. Jag vill erinra, att numera särskild domänintendet blivit förordnad för Kalmar län. De av domänstyrelsen föreslagna arvodesbeloppen synas mig lämpligt avvägda, men håller jag före, att Kungl. Maj:t bör äga frihet att bestämma de särskilda arvodenas storlek. Av skilda anledningar kunna nämligen ändringar finnas böra ske, vilket också hittills inträffat. Mot det föreslagna totalbeloppet, 53,700 kronor, har jag ej något att erinra.

I de till resekostnader vid domänförvaltningen samt till övriga med förvaltningen av jordbruksdomänerna förenade kostnader upptagna beloppen, respektive 45,000 och 100,000 kronor, har domänstyrelsen icke ifrågasatt någon ändring. På grund av numera höjda dagtraktamenten, stegrade biljettpris m. m. synes mig emellertid det förra av dessa belopp böra höjas till 70,000 kronor.»

IV. Krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1919.

Beträffande krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1919 har departementschefen anfört följande:

»I den av riksdagen godkända beräkningen över driftkostnaderna för statens domäner för år 1918 finnes upptagen en post till krigstidstillägg och krigstidshjälp under år 1917. Med hänsyn till den omläggning av budgetens anordning, som medfört, att krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1918 vad beträffar den personal, som avlönas från anslag under huvudtitlarna, uppförts å tilläggsstat för samma år,

böra icke heller för domänfondens vidkommande 1919 års driftkostnader belastas med utgifter för sagda ändamål för år 1918. Enligt riksdagens redan fattade beslut skola dessa utgifter för år 1918 vad statens domäner angår bestridas av verkets medel, och den åtgärd, som må erfordras för att sagda utgift må bliva vederbörligen beaktad vid statsregleringen, läser icke ankomma på jordbruksdepartementet.

Jag vill däremot erinra, att chefen för finansdepartementet vid framläggandet av förslag till årets statsverksproposition anförde, att det syntes påtagligt, att jämväl för år 1919 sådana dyrtidstillägg, som nyss nämnts, måste beredas vederbörande och borde tillsvidare upptagas till samma belopp, vartill de beräknats för år 1918. Han anförde även, att han i fråga om befattningshavare vid de affärsdrivande verken tagit hänsyn till dyrtidstilläggen åt dem vid beräkningarna över samma verks inkomster för sistnämnda år. Med hänsyn härtill läser nu visst belopp för år 1919 böra härtill upptagas bland statens domäners driftkostnader.

I propositionen nr 10 beräknades ifrågavarande kostnad för år 1918 vad statens domäner angår till 1,400,000 kronor. Riksdagen, som beslöt vissa ändringar å de av Kungl. Maj:t föreslagna grunderna för krigstidstilläggen och krigstidshjälpen, medförande ökade utgifter för statsverket, ansåg beloppet böra beräknas till 1,900,000 kronor. Då vid bifall till mina här förut framlagda förslag till provisorisk löne-reglering samt tillfällig löneförbättring m. m. de belopp, å vilka krigstidstillägg bör beräknas, bliva ganska avsevärt höjda, torde för krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1919 beträffande statens domäner icke böra beräknas lägre belopp än 2,100,000 kronor.»

Av den förebragta utredningen synes riksdagen behovet av arbetskrafternas ökande inom domänstyrelsen ådagalagt. Särskilt torde vara nödvändigt att chefen beredes lättnad i hans arbete. Riksdagen anser med hänsyn härtill välbetänkt att, såsom föreslagits, inrätta en souschefsbefattning inom styrelsen, och delar riksdagen den meningen, att i varje särskilt fall bör avgöras, huruvida generaldirektörs- eller souschefsbefattningen bör besättas med en sackman på det skogliga området. Rörande arvudet till generaldirektören och souschefen, deras rätt till pension m. m. instämmer riksdagen med departementschefen.

Riksdagen får jämväl biträda förslaget om inrättande av en skogsindelningsbyrå. Mot storleken av det härför beräknade anslaget, vilket riksdagen i likhet med departementschefen anser tillsvidare böra uppföras å extra stat, har riksdagen intet att invända.

*Kostnader för
domänstyrelsen.*

Förslaget om tillsättande av två domänfullmäktige föranleder ingen erinran från riksdagens sida. Ej heller anser riksdagen någon invändning kunna göras mot den föreslagna förändringen av notariatjänsterna å styrelsens tre ordinarie skogsbyråer till befattningar såsom jägmästare utan revir med avlöning motsvarande jägmästare i lägsta löneklassen eller 5,200 kronor. Mot uppförande å ordinarie stat av en tredje revisorsbefattning har riksdagen ej funnit anledning till erinran.

Då behovet av ökat arbetsbiträde å domänfiskalskontoret synes riksdagen förefinnas, anser sig riksdagen böra biträda förslaget att i stället för den nu där tjänstgörande amanuensen anställa en notarie å extra stat.

Förslaget att uppföra ett särskilt belopp för befodringsavgifter — för styrelsens och styrelsen underlydande personals tjänstepost — biträder riksdagen. Härför torde, såsom departementschefen anfört, böra beräknas en summa av 60,000 kronor.

Mot den föreslagna höjningen i expensanslaget från 18,000 till 25,000 kronor har riksdagen icke något att erinra.

Ifrågavarande förändringar synas riksdagen lämpligen böra såsom föreslagits inträda med år 1919.

*Kostnader för
statens skogs-
domäner.
Skogsstatens
ordinarie
personal.*

Vad beträffar den föreslagna provisoriska löneregleringen för skogsstatens hela ordinarie och extra personal synes den i statsrådsprotokollet förebragta utredningen giva vid handen, att denna är av omständigheterna påkallad. Riksdagen biträder sålunda förslaget att de nuvarande avlöningarna ökas för överjägmästare, jägmästare och skogsingenjörer med 900 kronor och för kronojägare och tillsyningsmän med 600 kronor samt att ålderstilläggen för sistnämnda befattningshavare höjas från 100 till 150 kronor. Riksdagen instämmer även i förslaget beträffande avdrag å lönen med minst 200 kronor för kronojägare och tillsyningsmän, som åtnjuta fri bostad.

Mot förslaget om förändring av befattningarna, såsom biträdande skogsingenjörer till skogsingenjörsbefattningar samt uppförande i staten såsom ordinarie tjänstemän av överjägmästareassistenter, skogstaxatorer och flottledningsingenjören har riksdagen intet att erinra liksom ej heller mot de av Kungl. Maj:t förordade avlöningar för samtliga nu nämnda befattningshavare.

Vad angår förslaget om uppförande å ordinarie stat av en ny jägmästartjänst, i stället för den extra befattningen såsom biträdande jägmästare i Kopparbergs revirs Garpenbergsdel, biträder riksdagen jämväl

detta förslag. Med den nya tjänsten bör förenas avlöningsförmåner enligt 5:e klassen i lönekommissionens avlöningsförslag.

Behovet av uppförande i staten av 129 nya ordinarie kronojägar-tjänster anser riksdagen ådagalagt, varför riksdagen ansluter sig till förslaget härom.

I likhet med departementschefen anser riksdagen, att ett visst belopp bör uppföras för reseanslag till kronojägare och tillsyningsmän att av Kungl. Maj:t fördelas med hänsyn till omständigheterna beträffande de olika befattningarna, och torde detta belopp bära i betraktande av höjningarna i biljettpris och skjutslegor, i enlighet med vad av Kungl. Maj:t, föreslagits bestämmas till 140,000 kronor.

Mot de föreslagna arvodesbeloppen för den biträdande jägmästaren inom Värmlands län, för revirassistenter och skyddsskogsassistenter samt extra skogsingenjörer har riksdagen icke något att erinra. Assistenternas begynnelsearvoden bära alltså för olika delar av landet bliva resp. 3,000, 3,400 och 3,600 kronor, vartill komma två arvodesförhöjningar å 200 kronor. De extra skogsingenjörerna bära erhålla arvode å 3,400 kronor jämte enahanda arvodesförhöjningar.

*Skogsstatens
extra
personal.*

Förslaget att för dimensionslagens tillämpningsområde inrätta en ny grupp av befattningshavare med tjänsteställning mellan skogsingenjörerna och tillsyningsmännen synes riksdagen i berörda statsrådsprotokoll vara väl motiverat. Benämningen å de nya befattningshavarna bör, på sätt föreslagits, lämpligen bliva skogsfogde. Beträffande det föreslagna arvodet till dessa befattningshavare har riksdagen icke något att erinra häremot.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag bör arvodestillökning med 400 kronor för år redan under år 1918 tillkomma de extra skogsingenjörerna, ävensom de assistenter, vilka enligt de bestämmelser, som gällde före den vid fjolårets riksdag beslutade ändringen i rese- och trakta-mentsersättningarna, ägde åtnjuta särskilt dagtraktamente av 6 kronor. Beträffande skogstaxatorerna, vilka nu föreslås att från och med år 1919 uppföras å ordinarie stat, bör tillökning med samma belopp beviljas för år 1918.

Riksdagen har ingen erinran att göra mot den föreslagna höjningen av anslagsposten till ålderstillägg åt skogsstatens personal från 125,000 till 150,000 kronor eller mot det för pensionering av nämnda personal upptagna beloppet, 65,000 kronor.

Beträffande de ifrågasatta ändringarna i den i kungörelsen den 28 augusti 1917 angående ändrade grunder för resekostnads- och trakta-

mentsersättning åt befattningshavare vid skogsstaten lämnade föreskriften, att halvt dagtraktamente må utgå vid resa, som räckt minst 8 men ej fullt 12 timmar, har riksdagen ej heller något att erinra däremot, att nedsättning sker i nämnda tid från 8 till 6 timmar. Förslaget, att till skogsstatens reseersättningar beräkna ett belopp av förslagsvis 1,300,000 kronor, föranleder icke någon invändning från riksdagens sida.

*Kostnader för
statens jord-
bruksdomä-
ner.*

Den föreslagna höjningen av domänintendenternas arvoden finner riksdagen befogad, och anser riksdagen i likhet med departementschefen anslagsbeloppet till resekostnader vid domänförvaltningen böra höjas till 70,000 kronor. Hela beloppet till kostnader för statens jordbruksdomäner kommer således att uppgå till 223,700 kronor.

Mot Kungl. Maj:ts förslag i övrigt har riksdagen ej heller funnit skäl till erinran.

Driftkostnaderna för förvaltningen av statens domäner under år 1919 skulle sålunda komma att beräknas på följande sätt:

I. Kostnader för domänstyrelsen:

avlöningsstat för styrelsen	kronor	216,400	
extra byråer hos styrelsen	»	33,900	
extra notarie å domänfiskalskontoret.....	»	3,900	
ålderstillägg åt styrelsens personal	»	13,000	
pensionering av styrelsens personal	»	2,300	
anställande av extra amanuenser och bi- träden hos styrelsen samt renskrivning m. m.	»	11,000	
postbefordringsavgifter	»	60,000	
styrelsens expenser	»	25,000	
rese- och traktamentsersättning åt styrel- sens personal	»	6,000	
tryckningskostnader för styrelsen.....	»	9,500	381,000

II. Kostnader för statens skogsdomäner:

skogsstatens ordinarie personal	kronor	2,290,000
» extra »	»	685,000
ålderstillägg åt skogsstatens personal	»	150,000
pensionering av » »	»	65,000
reseersättningar	»	1,300,000
ersättning för expeditionslokal	»	38,100

förnyelsefond för återväxtkostnader	kronor	2,350,000	
egentliga förvaltningskostnader	»	14,327,200	
	kronor	21,205,300	

Avgår

a) ordinarie anslag för tillsyn å enskildas skogar i lappmar- kerna och Särna socken med Idre kapellag.....	kronor	200,000	
b) ordinarie anslag för tillsyn å enskildas skogar i Väster- bottens och Norrbottensläns kustland	»	130,000	
c) extra anslag för sistnämnda ändamål	»	80,000	
			<u>410,000</u>
			20,795,300

III. Kostnader för statens jordbruksdomäner:

avlönning åt domänintendenter	kronor	53,700	
reskostnader vid domänförvaltningen.....	»	70,000	
övriga med förvaltningen av jordbruks- domänerna förenade kostnader	»	100,000	223,700
IV. Krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1919			2,100,000

Summa kronor 23,500,000

Under åberopande av det ovan anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels godkänt de av chefen för jordbruksdepartementet framlagda förslagen till avlöningsstater för domänstyrelsen och för skogsstatens ordinarie personal, att tillämpas från och med år 1919;

dels förklarar, att de villkor och bestämmelser, som äro stadgade för åtnjutande av de i nu gällande stater för domänstyrelsen och för skogsstatens ordinarie personal upptagna avlöningsförmåner, skola vara gällande även i fråga om avlöningar till samtliga ordinarie befattningshavare å vederbörande nya stat, dock med de av departementschefen tillstyrkta förklaringar och tillägg;

dels förklarar, att en var, som med eller efter den 1 januari 1919 tillträder ordinarie befattning i domänstyrelsen eller skogsstaten, skall

vara pliktig att underkasta sig de sålunda tillstyrkta villkoren och bestämmelserna, samt att de förutvarande innehavare av ordinarie befattningar i nämnda styrelse eller inom skogsstaten, vilka icke före den 1 december 1918 anmäla, att de vilja övergå till vederbörande nya avlöningsstat och underkasta sig de för avlöningens åtnjutande stadgade villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem enligt dittills gällande avlöningsstat tillkommande avlöningsförmåner ävensom, i den mån ej annat föränledes av bestämmelserna i lagen angående civila tjänstnehavares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem;

dels, med godkännande av de utav departementschefen i statsrådsprotokollet gjorda beräkningar, såsom driftkostnader under år 1919 för statens domäner, *förslagsvis* uppfört ett belopp av 23,500,000 kronor, att utgå av domänfondens avkastning;

dels ock medgivit, att arvodestillökning med 400 kronor för helt år räknat må under år 1918 av domänfondens avkastning utgå till en var skogstaxator och extra skogsingenjör ävensom sådan assistent, vilken enligt de bestämmelser, som gällde före ikraftträdandet av den vid 1917 års riksdag beslutade ändringen i rese- och traktamentsersättning till skogsstatens personal, skulle ägt åtnjuta särskilt dagtraktamente av 6 kronor.

Stockholm den 12 juni 1918.

Med undersåtlig vördnad.